

Nr 113.

Av herr **Larson, Edward**, m. fl., om anslag till riksföreningen Jord åt arbetslösa.

Riksföreningen Jord åt arbetslösa konstituerades den 1 maj 1933 av ett antal jordsökande arbetslösa med stöd av jordbrukare och socialt intresserade personer från olika delar av landet. Föreningens ändamål är: »att i samarbete med statliga och kommunala myndigheter, hushållningssällskap och deras egnahemsnämnder samt andra ekonomiska, sociala och filantropiska organisationer vidtaga åtgärder för att anskaffa jord till självförsörjning åt härför lämpliga jordsökande arbetslösa samt att bereda arbetslös ungdom tillfälle till utbildning i och utkomst genom jordbruksarbete. Föreningen är opolitisk.» (Bil. 1.)

Föreningen bildades under intryck av den ekonomiska krisens svåra natur och i förkänsla av, att arbetslösheten kommer att fortfa ra under en lång följd av år och att den ej heller enbart kan avhjälpas med tillfälliga åtgärder. Den flykt från jorden, som industrialismens hastiga uppsving framkallade, har genom rationaliseringen och den maskinella utvecklingen inom industrin åstadkommit i städerna och fabrikkssamhällena överbefolkning och arbetslöshet. Även om konjunkturen snart förbättrades, torde därför icke alla arbetslösa industriarbetare åter kunna beredas arbete och utkomst inom industrin. Från arbetslösheten kunna vi knappast komma med mindre än att en del arbetslösa vägledas tillbaka till jorden. Nu bereda stat och kommun de arbetslösa försörjning genom reserv- och beredskapsarbeten av mer eller mindre tillfällig karaktär samt genom kontantunderstöd. Att detta, som nu varit en nödvändighet, icke kan fortgå i längden, blir allt mera uppenbart. Sådana åtgärder bliva oundgängliga, som leda till varaktig självhjälp för de arbetslösa. Och även då erbjuder jorden, som sist och slutligen allena kan direkt tillfredsställa de nödvändigaste timliga behoven, de tryggaste försörjningsmöjligheterna. En återvandring till jorden kan självfallet icke lösa hela kris- och arbetslöshetsproblemet, men väl i hög grad bidra därtill. Och i varje fall bleve det fördelaktigare för staten och de skattdragande, och i alla avseenden nyttigare för de sysslösa, att dessa sistnämnda, som själva ha lust och förmåga därtill, finge genom eget arbete på jorden föda sig själva.

Den tankegång, som här i största korthet anförts, har vunnit allt större spridning i alla länder, där man kämpar med arbetslöshet; och man har även skridit till åtgärder för ökning av försörjningsmöjligheterna inom jordbruket, hur stora svårigheterna än äro på många håll att bereda rum åt flera brukare. Vårt land är nu lyckligare lottat än kanske något annat land i Västeuropa däri, att här ännu finnas goda betingelser för, till och

med oberoende av nyodlingsmöjligheterna, att på den redan uppodlade jorden öka den självförsörjande jordbruksbefolkningen. Skulle vi då icke begagna oss därav? Våra statsmakter ha nu genom förmånliga lån gynnat uppkomsten av arbetarsmåbruk. Dessa kunna i sin mån främja självförsörjningen bland arbetslösa, men fullt motsvara de sitt ändamål ur ekonomisk och social synpunkt endast i de fall, där innehavaren av ett arbetarsmåbruk har tillfälle att genom arbete utanför sitt eget jordbruk erhålla nödiga kontanta inkomster. Och i det avseendet erbjuda de nuvarande förhållandena icke särdeles stora garantier. Men i vårt land finnas goda möjligheter även för beredande av fullständig självförsörjning inom jordbruket för de arbetslösa.

I vårt land finnes det ännu gott om stora egendomar, som äro lämpliga för styckning i sin helhet eller delvis, utan att man behöver förgripa sig på gårdar, vilka genom bebyggelse och åkrarnas läge fylla en naturlig uppgift i jordbruksproduktionen; en stor egendom, som styckas och överlåtes åt småbrukare, kan bereda arbete och utkomst åt långt flera än antalet vid densamma anställda löntagare. Visserligen lider också vårt jordbruk svårt av depressionen, men å andra sidan är jordpriset nu lågt, betydligt under det pris som de under detta sekel tillkomna nya småbrukarna ha att förränta; och just de mindre jordägarna, för vilka självförsörjningen är det huvudsakliga, reda sig nu jämförelsevis bäst. En ökning av de självförsörjande lantmännens antal skulle också nu betyda en ökning i den totala konsumtionen av det egna landets jordbruksprodukter — åtgången av självproducerade varor är alltid större än av varor som skola köpas och i all synnerhet under en lågkonjunktur. När en gång en allmän konjunkturförbättring inträder med reella grunder för intensivare drift, betyder åter jordens fördelning på smärre brukningsdelar ökade betingelser för en snabb stegring av jordbruksproduktionen. Det finnes misslyckade »kolonisationer» i vårt land, om vilka man talat mycket. Men man har då glömt de tiotusentals nya småbrukare som reda sig. Småbrukets bärighet är mer än storbrukets beroende av brukarens individuella duglighet och lämplighet för yrket, och i fråga om kvalifikationerna står vårt folk intet annat efter. Bland dem som nu äro arbetslösa finnas många, vilka ha både kunnighet i och håg för skötsel av ett mindre jordbruk. Även bland arbetslösa industriarbetare finnas åtskilliga, vilka på ett eller annat sätt tidigare arbetat inom jordbruket och genom egna och hustruns personliga kvalifikationer ha goda förutsättningar att slå sig fram såsom småbrukare; det har ej sällan varit de mest vakna och företagsamma som under tiden för industrins goda utkomstmöjligheter sökt sig bort från jordbruket; och ett småbruk är ett självständigt företag som kräver just beräkning och företagsamhet hos sin man.

För beredande av jord åt härför lämpliga arbetslösa är själva jordförmedlingen av allra största betydelse. Även inom jordförmedlingen torde en viss självverksamhet vara en god grund att bygga på. Få de jord-

sökande såsom medlemmar vara med i det företag, som anskaffar jord, vända de sig till detta med förtroende och följa de sakkunniga anvisningar som lämnas. Härigenom kommer jordförmedlingsorganet att fylla en viktig uppgift som uppsamlingscentral av dem, som önska försörja sig själva på jorden. Och förbli de jordsökande, sedan de erhållit jord, medlemmar i företaget, kunna de av detta även framdeles få stöd och själva genom egen erfarenhet bidra till jordförmedlingens sunda utveckling. Det är ytterst viktigt, att urvalet bland de jordsökande sker med utomordentlig noggrannhet; och även i det fallet kunna de småbrukare, som själva utgått från de jordsökandes egna led, lämna värdefulla upplysningar. Men det förutsätter också, att i det jordförmedlande organet ingå jordbruks-sakkunniga och socialt intresserade personer, vilka opartiskt kunna bedöma de jordsökandes kvalifikationer. De jordsökande medlemmar, som ännu ej erhållit jord, kunna självfallet icke utses till sådana granskningsmän, som äga att pröva sökandenas kvalifikationer. Sålunda erhålla de långivande myndigheterna, som i sista hand skola pröva de jordsökandes lämplighet, en bättre förberedande utredning än hitintills. När därtill jordförmedlingen sker i samarbete med hushållningssällskap och kommunala myndigheter och när statens egnahemsstyrelse erhåller fullständig kontroll över det jordförmedlande organet, får detta icke blott den privata självverksamhetens effektivitet och smidighet utan även den från det allmännas synpunkt nödvändiga säkerheten för att jordförmedlingen sker sakkunnigt och på sunda och betryggande vägar.

På sådana grunder har riksföreningen Jord åt arbetslösa bildats. Det riktiga och sunda i föreningens strävanden har även fått sin bekräftelse däri, att Egen Jord, ekonomisk förening m. b. p. a., som riksföreningen Jord åt arbetslösa av lämplighetsskäl grundat för den rent praktiska verksamhetens drivande och vars stadgar här bifogas (Bilaga 2), har fått sin instruktion med detaljerade reglementariska föreskrifter godkänd av statens egnahemsstyrelse. (Bilaga 3.)

Även Kungl. Maj:t har uppmuntrat föreningens strävanden med ett anslag av 3,000 kronor. Detta räckte till ett första organisationsarbete med trycksaker och dylikt samt delvis för organisering av länsföreningar i Stockholms stad, Stockholms län och Västernorrlands län, där intresset för föreningen först framträtt. Varken styrelseledamöterna eller de personer, som utfört själva organisations- och upplysningsarbetet ha erhållit något arvode eller någon ersättning. Att på frivillighetens väg insamla medel åt föreningen har i dessa depressionstider visat sig vara ytterst svårt. Ej heller kunna medlemsavgifterna ännu i nämnvärd grad bidra till täckande av föreningens omkostnader. Föreningen, som i varje fall måste till största delen lita till statsmakternas ekonomiska stöd, anhöll sistlidet år hos Kungl. Maj:t om ett anslag om 15,000 kronor ur lotterimedel för organisationens fullföljande. Lantbruksstyrelsen, statens egnahemsstyrelse och socialstyrelsen, vilka erhållit ansökningshandlingarna

för yttrande, förordade beviljande av anslag åt föreningen, socialstyrelsen dock under förutsättning att statsmakterna beviljade anslag för anskaffning av jord åt arbetslösa. Föreningens anhållan blev emellertid icke av Kungl. Maj:t då bifallen.

Nu har Kungl. Maj:t i 1934 års statsverksproposition förebådat en proposition till riksdagen om 3 miljoner kronor för beredande av jord åt arbetslösa. Under sådana förhållanden är det även av stor betydelse att riksföreningen Jord åt arbetslösa med det första blir i tillfälle att fullfölja sin organisation och börja sin verksamhet.

Själva organisationsarbetets fullföljande har beräknats draga en kostnad av 15,000 kronor. (Bilaga 4.)

Föreningens budget för 1934/1935 upptager 8,000 kronor för dels instruktions- och upplysningsverksamhet bland de lokala föreningarna rörande föreningen och dess strävanden, och dels sakkunnig upplysnings- och kontrollverksamhet bland de jordsökande som erhållit jord genom föreningens förmedling. (Bilaga 5.)

De kurser, en i norra, en i mellersta och en i södra Sverige, vilka vi i likhet med föreningen anser nödvändiga såväl för prövning av de jordsökandes lämplighet som för en kort utbildning, beräknas sammanlagt draga en kostnad av 15,000 kronor. (Bilaga 6.)

På grund av det ovan anförda få vi hemställa,

att riksdagen måtte bevilja ett anslag av 38,000 kronor åt riksföreningen Jord åt arbetslösa.

Stockholm den 20 januari 1934.

Carl Thorén.

J. A. Larsson.

Edw. Larson.

A. Akerman.

Bil. 1.

Stadgar för Riksföreningen Jord åt Arbetslösa.

Antagna å riksföreningens konstituerande stämma i Stockholm den 1 maj 1933; ändringar å stämma den 18 november 1933.

§ 1.

Ändamål.

Riksföreningen Jord åt Arbetslösa har till ändamål att i samarbete med statliga och kommunala myndigheter, hushållningssällskap och deras egna hemsnämnder samt andra ekonomiska, sociala och filantropiska organisationer vidtaga åtgärder för att anskaffa jord till självförsörjning åt härför lämpliga jordsökande arbetslösa samt att bereda arbetslös ungdom tillfälle till utbildning i och utkomst genom jordbruksarbete. Föreningen är opolitisk.

§ 2.

Verksamhetsområde.

Riksföreningens verksamhetsområde omfattar hela landet.

§ 3.

Styrelsens säte.

Riksföreningens angelägenheter handhavas av en styrelse, varom stadgas i § 8. Styrelsen har sitt säte i Stockholm.

§ 4.

Organisation.

Mom. 1. *Riksföreningen* består av dels lokala föreningar, omfattande en eller flera kommuner eller församlingar eller viss del därav, genom länsföreningar, därest sådana bildats, anslutna till riksföreningen, dels ock direkt anslutna enskilda personer och sammanslutningar.

Mom. 2. *Lokalförening* må bildas för ett enligt mom. 1 avgränsat område, där intresse för riksföreningens syften förefinnes.

Mom. 3. *Länsförening* må konstitueras, när det inom ett län bildats minst tre lokalföreningar. Stockholms lokalförening är dock direkt ansluten till riksföreningen och i allo jämställd med länsförening.

Mom. 4. Av riksföreningen fastställda normalstadgar för läns- eller lokalförening skola ligga till grund för respektive läns- eller lokalförenings stadgar.

Mom 5. Av lokal- eller länsförening antagna stadgar skola av riksförenings styrelse fastställas.

Mom. 6. Bildandet av lokal- eller länsförening skall omedelbart anmälas till riksföreningens styrelse.

§ 5.

Medlemskap.

Medlemskap i riksföreningen kan förvärfvas av svensk medborgare, som ansluter sig till det uppgjorda programmet för verksamheten, ävensom av

företag, föreningar, sällskap och institutioner, vilka äro villiga att stödja riksföreningens arbete.

Medlemmarna uppdelas i jordsökande och aktiva medlemmar.

Mom. 1. *Jordsökande* medlemmar äro för jordbruksarbete villiga och lämpliga arbetslösa, vilka kvarstå i riksföreningen även sedan jordbruk genom densammas medverkan erhållits. Året efter jordbrukets övertagande övergår dock jordsökande medlem till aktiv medlem i närmaste lokalförening.

Mom. 2. *Aktiva* medlemmar äro enskilda personer, företag och föreningar, vilka genom årlig avgift eller engångsavgift samt genom aktiva insatser på olika sätt äro villiga att verka för riksföreningens syften.

Mom. 3. Som medlemmar räknas endast de, vilka fullgjort enligt § 7 dem åliggande avgiftsskyldighet till riksföreningen.

§ 6.

Utträde.

Medlem som erlagt engångsavgift och önskar utträda ur riksföreningen, har att skriftligen anmäla detta till styrelsen. För medlem, som häftar i skuld till riksföreningen, upphör icke medlemskapet, förrän skulden inbetalats. Medlem, som enligt styrelsens uppfattning har motarbetat eller skadat riksföreningen, äger styrelsen rätt att utesluta ur föreningen.

§ 7.

Avgifter.

Mom. 1. *Jordsökande* medlem erlägger årsavgift av *en* krona.

Mom. 2. *Aktiv* medlem erlägger årsavgift av minst *fem* kronor eller engångsavgift av minst *femtio* kronor.

Mom. 3. *Lokalförening* erlägger till länsföreningen årlig avgift av *fyrtio* öre för varje jordsökande, *tre* kronor för varje aktiv medlem, *åtta tiondelar* av engångsavgift samt *fyra tiondelar* av insamlade medel och gåvomedel.

Mom. 5. *Länsförening* erlägger till riksföreningen för varje medlem, som genom lokalförening är ansluten till länsföreningen, årlig avgift för jordsökande medlem *tjugo* öre och för aktiv medlem *två* kronor, *åtta tiondelar* av engångsavgift samt *fyra tiondelar* av insamlade medel och gåvomedel.

Mom. 6. Avgifterna gälla för kalenderår och skola redovisas till riksföreningen före maj månads utgång.

Mom. 7. Genom lokal- eller länsförening inbetalta bidrag samt avgifter skola av riksföreningen bokföras och förvaltas på så sätt, att medlem i fråga företrädesvis komma till användning för verksamheten inom det län, där de insamlats.

Mom. 8. Läns- eller lokalförening äger rätt att fritt disponera över eventuella gåvomedel, som blivit skänkta med uttryckligt förbehåll för användning inom läns- eller lokalföreningen.

§ 8.

Styrelse.

Riksföreningens angelägenheter handhas av en styrelse, bestående av, förutom ordföranden, högst femton ledamöter och sju suppleanter.

§ 9.

Styrelsens åligganden.

Styrelsen utser inom sig en förste och en andre vice ordförande samt ett arbetsutskott med befogenhet enligt styrelsebeslut och arbetsordning. Arbetsutskottet består av högst fem ledamöter med motsvarande antal suppleanter. Styrelsen utser jämväl verkställande ledamot av arbetsutskottet, kassaförvaltare och sekreterare.

Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden, då denne så anser nödigt eller då minst fem av styrelsens ledamöter hos ordföranden skriftligt begärt sammanträdes hållande. Vid sammanträdet föres protokoll, som justeras av ordföranden senast vid näst påföljande sammanträde eller, om så erfordras, dessförinnan av ordföranden jämte två därtill utsedda ledamöter.

Styrelsen är beslutför då minst halva antalet ledamöter är närvarande. Beslut fattas genom enkel röstövertikt. Vid lika röstetal gäller den mening, som biträdes av ordföranden vid sammanträdet.

Det åligger styrelsen

att utse inom sig ett arbetsutskott, till vilket överlämnas verkställandet av de åtgärder, styrelsen beslutar;

att anskaffa för verksamheten nödvändiga penningmedel;

att handhava inkomna penningmedel, svara för medelsförvaltningen samt ombesörja räkenskapernas förande;

att organisera anslutning av medlemmar och i övrigt föra propaganda för riksföreningen;

att vidtaga åtgärder för bildande av lokal- och länsföreningar samt organisera samarbete med dessa;

att godkänna av läns- eller lokalförening antagna stadgar för verksamheten;

att utse två ledamöter och två suppleanter i varje länsförenings styrelse samt en revisor och en revisorsuppleant i varje länsförening;

att för jordsökande medlemmars räkning anskaffa lämplig jord med äganderätt eller jord på arrende eller med annan nyttjanderätt, för vilket ändamål samarbete sökes med Egen Jord, ekonomisk förening m. b. p. a. samt med läns- och lokalföreningarna;

att i samarbete med läns- och lokalföreningarna granska de jordsökandes lämplighet samt besluta rörande deras placering på jordbruk;

att i samarbete med Egen Jord, ekonomisk förening m. b. p. a. samt med läns- och lokalföreningarna utöva nödig kontroll över beviljade eller förmedlade anslag till jordsökande; samt

att anskaffa byrålokal samt anlita sakkunniga personer för verkställande av beslut och skötsel av löpande göromål och utfärda instruktioner för dylik personal.

§ 10.

Arbetsordning.

För arbetsutskottet och riksföreningens tjänstemän skall finnas arbetsordning, antagen av styrelsen.

§ 11.

Firmateckning.

Riksföreningens firma tecknas av dem, som styrelsen därtill utser, två och två.

§ 12.

Ordinarie föreningsstämma.

Ordinarie årsstämma med riksföreningen hålles en gång årligen under september månad. Stämman äger rum i Stockholm eller å annan plats inom landet, varom föregående årsstämma beslutar.

Mom. 1. Vid ordinarie årsstämma skola följande ärenden förekomma:

1. Val av stämmans ordförande.
2. Val av justeringsmän.
3. Fråga om stämman blivit utlyst i behörig ordning.
4. Styrelsens berättelse över riksföreningens verksamhet under det gångna året.
5. Revisorernas berättelse.
6. Fråga om ansvarsfrihet.
7. Fastställande av balansräkningen.
8. Bestämmande av arvode för styrelse, arbetsutskott och revisorer.
9. Val av föreningens ordförande.
10. Val av det antal ledamöter och suppleanter i styrelsen, som årsstämman enligt § 8 äger att förrätta.
11. Val av revisorer och suppleanter för dessa.
12. Bestämmande av plats för nästa ordinarie årsstämma.
13. Ärenden som av styrelsen blivit väckta eller av läns- eller lokalförening eller ock av enskild medlem skriftligen till styrelsen ingivits före augusti månads utgång.

Mom. 2. Rösträtt å stämma tillkommer styrelsens ledamöter samt av länsföreningarna härutöver valda ombud, ett ombud för varje påbörjat femhundredatal medlemmar.

Jordsökande medlem kan icke vara länsföreningens ombud vid riksföreningens stämma, ej heller lokalföreningens ombud vid länsföreningens stämma.

Mom. 3. Varje medlem äger med yttranderätt deltaga i riksföreningens stämma.

Mom. 4. I behandling av fråga, som berör medlem eller förening, äger respektive medlem eller föreningsrepresentant rätt att deltaga, men icke i beslut.

Mom. 5. Där ej annorlunda i stadgarna föreskrives, avgöras frågorna å stämma med enkel röstövertikt. Vid lika röstetal gäller den mening, ordföranden biträder, utom vid val, då lottning äger rum.

Mom. 6. Omröstning sker öppet, såvida icke slutet omröstning begäres av någon vid stämman röstberättigad.

§ 13.

Extra föreningsstämma.

Extra stämma med riksföreningen hålles, då styrelsen så finner nödigt eller när minst tre länsföreningar eller då minst ett hundra medlemmar sådan stämma hos styrelsen skriftligen begärt med uppgivande av det eller de ärenden, som skola vid stämman behandlas.

§ 14.

Kallelse till föreningsstämma.

Kallelse till stämma med riksföreningen skall av styrelsen utfärdas senast två veckor före stämman genom meddelanden med posten. Där kallelsen avser ordinarie årsstämma, skall fogas styrelsens och revisorernas berättelser samt föredragningslista.

§ 15.

Räkenskaper.

Räkenskapsåret börjar den 1 juli och slutar den 30 juni.

Räkenskaperna skola jämte förvaltningsberättelsen vara revisorerna till handa senast den 15 augusti.

§ 16.

Revision.

Riksföreningens räkenskaper och styrelsens förvaltning skola granskas av två revisorer med två suppleanter. Av revisorerna skall minst en ordinarie vara yrkesrevisor. Särskild siffergranskning skall äga rum.

Revisorerna skola under året noggrant följa riksföreningens verksamhet.

Efter avslutad revision skall till styrelsen avlämnas till riksföreningen ställd revisionsberättelse, i vilken ansvarsfrihet skall till- eller avstyrkas. Revisionsberättelsen skall vara avlämnad till styrelsen senast den 1 september.

Över av revisorerna gjorda anmärkningar åligger det styrelsen att avgiva skriftlig förklaring.

§ 17.

Twistemål.

Möjligen uppkommande tvister inom riksföreningen, mellan riksföreningen och styrelsen eller arbetsutskottet eller ledamot härav eller föreningsmedlem eller föreningsmedlem eller mellan riksföreningen och Egen Jord, ekonomisk förening m. b. p. a. få icke dragas inför domstol, utan skola avgöras av skiljemän enligt därom gällande lag.

§ 18.

Stadgeändring.

Ändring av eller tillägg till riksföreningens stadgar kan ske endast om beslut härom fattas å två på varandra följande stämmor, därav minst en ordinarie, och erfordras därvid, att förslaget biträdes av minst två tredjedelar av de i beslutet deltagande röstberättigade.

§ 19.

Riksföreningens upplösning.

Riksföreningens upplösning kan endast ske, därest beslut härom fattas å två på varandra följande stämmor, därav minst en ordinarie, och erfordras därför, att förslaget biträdes av minst två tredjedelar av de i beslutet deltagande röstberättigade.

I händelse riksföreningen upplöses, skola föreningens behållna tillgångar, sedan föreningens skulder blivit guldna, överlämnas till Kungl. Maj:t att användas för ändamål, som överensstämma med föreningens syften enligt § 1.

Stadgar för Egen Jord ekonomisk förening m. b. p. a.

§ 1.

Ändamål.

Föreningen, vars firma är Egen Jord, ekonomisk förening m. b. p. a., har till ändamål att inköpa jord, förvalta jordegendom, försälja jord åt sina medlemmar samt att anskaffa lån mot inteckning i jordegendomar och mot inteckning i inventarier.

§ 2.

Styrelsens säte.

Föreningens styrelse har sitt säte i Stockholm.

§ 3.

Medlemskap.

Nya medlemmar kunna ej vinna inträde utan styrelsens medgivande.

§ 4.

Insatser.

Medlems insats, som erlägges kontant vid inträde i föreningen, utgör tjugofem (25) kronor. Medlem må delta i föreningen med högre belopp än enkel insats, dock med högst hundra (100) insatser.

§ 5.

Ansvarighet.

För föreningens förbindelser står envar medlem i föreningen i personlig ansvarighet intill tvåhundrafemtio (250) kronor för varje insats.

§ 6.

Årsvinst.

Av årsvinsten skall, efter avdrag av vad som åtgår till betäckande av möjligen förefintlig brist från tidigare år, 25 procent avsättas till en reservfond. Först sedan föreningens reservfond uppgått till ett belopp motsvarande 50 procent av medlemmarnas personliga ansvarighetsbelopp kan vidare avsättning till dylik fond upphöra; nedgår fonden under det sålunda stadgade beloppet, skall avsättning därtill ånyo vidtaga.

Vinstutdelning må ej heller ske innan reservfonden motsvarar 50 procent av medlemmarnas sammanlagda ansvarighetsbelopp.

Vinstutdelning till enskilda medlemmar får ej överstiga 6 procent å insatskapitalet.

§ 7.

Styrelse.

Föreningens angelägenheter handhavas av en styrelse, bestående av högst tio ledamöter och tio suppleanter, av vilka högst sex ledamöter och sex suppleanter väljas å föreningens årsstämma samt högst fyra ledamöter och

fyra suppleanter utses av styrelsen för Riksföreningen Jord åt Arbetslösa; därutöver äger dock statens egnahemsstyrelse att utse en ledamot, som äger deltaga i överläggningarna men ej i besluten.

Styrelseledamöterna liksom suppleanterna utses för en tid av ett år.

Styrelsen väljer årligen inom sig ordförande och vice ordförande och utser inom eller utom sig verkställande ledamot. Ordföranden eller vice ordföranden kan samtidigt vara verkställande ledamot.

Styrelseledamöternas arvoden fastställas, på förslag av föreningens stämma, av styrelsen för Riksföreningen Jord åt Arbetslösa. Verkställande ledamotens arvode bestämmes av föreningens styrelse.

Styrelsen är beslutför, då minst halva antalet röstberättigade ledamöter äro närvarande och om beslutet ense.

§ 8.

Firmateckning.

Föreningens firma tecknas av styrelsens ordförande eller vice ordförande i förening med styrelseledamot.

§ 9.

Revision.

Föreningens räkenskaper och styrelsens förvaltning granskas av tre revisorer med tre suppleanter, av vilka styrelsen för Riksföreningen Jord åt Arbetslösa utser en revisor och en suppleant och föreningsstämman de övriga. Därutöver äger ett av egnahemsstyrelsen tillsatt ombud att å statens vägnar deltaga i granskningen av föreningens räkenskaper och förvaltning. Av revisorerna skall minst en vara auktoriserad revisor. Särskild siffergranskning skall äga rum.

Revisionsberättelsen skall vara inlämnad till styrelsen senast den 1 september.

§ 10.

Räkenskaper.

Räkenskapsavslutning skall ske för år och omfatta tiden från den 1 juli till den 30 juni.

Räkenskaperna skola jämte förvaltningsberättelsen vara revisorerna tillhanda senast den 15 augusti.

§ 11.

Ordinarie föreningsstämma.

Ordinarie stämma skall hållas en gång årligen före september månads utgång å plats, som styrelsen bestämmer.

Å ordinarie stämma skola till behandling förekomma — förutom ärenden, som enligt lag skola å densamma behandlas — ärenden, som föreningens styrelse, styrelsen för Riksföreningen Jord åt Arbetslösa eller medlem i föreningen hänskjutit till stämman; dock att styrelsen för Riksföreningen Jord åt Arbetslösa eller medlem i föreningen icke är berättigad att vinna dylik prövning med mindre yrkande därom skriftligen framställts hos föreningens styrelse minst 20 dagar före stämman.

§ 12.

Extra föreningsstämma.

Extra stämma skall av styrelsen utlysas, då styrelsen så finner nödigt, eller när styrelsen för Riksföreningen Jord åt Arbetslösa eller då minst en femtedel av föreningens medlemmar för uppgivet ändamål skriftligen begärt utlysning av extra stämma.

§ 13.

Kallelse till föreningsstämma.

Kallelse till stämma ävensom andra meddelanden till medlemmarna skola ske genom meddelande med allmänna posten till varje medlem. Kallelse till ordinarie stämma skall vara för befordran till posten inlämnad senast fjorton dagar före stämman och kallelse till extra stämma senast en vecka före stämman.

§ 14.

Valsätt vid föreningsstämma.

Stämman öppnas av styrelsens ordförande eller vid förfall för denne av annan ledamot av styrelsen, varefter närvarande röstberättigade genom öppen omröstning sig emellan välja ordförande vid stämman.

Övriga val vid stämma verkställas med slutna sedlar. Eljest sker omröstning öppet; dock att, därest slutna omröstning påkallas av tvenne medlemmar, omröstning skall ske på dylikt sätt.

§ 15.

Stadgeändring.

För ändring av stadgarna gäller, förutom vad i lagen om ekonomiska föreningar är stadgat, att beslut därom skall godkännas av styrelsen för Riksföreningen Jord åt Arbetslösa, för såvitt denna förening icke är upplöst.

I händelse föreningen undfår statslån från egnahemslånefonden eller jordförmedlingsfonden, skall stadgeändring som rör dispositionen av vinstmedel och räkenskaperas förande godkännas av Kungl. Maj:t för att vara giltig.

§ 16.

Likvidation och upplösning.

Beslut om föreningens upplösning vare ej giltigt med mindre samtliga röstberättigade förenat sig därom eller beslut därom fattats å två på varandra följande stämmor, därav minst en ordinarie, och å den stämma, som sist hålles, beslut om upplösning biträts av minst tre fjärdedelar av de röstande, och dessa tillika företrätt minst två tredjedelar av hela insatskapitalet.

Förutom på i lag stadgade grunder skall föreningen ovillkorligen träda i likvidation, om såväl insatskapitalet som reservfonden gått förlorade och medlemmarnas personliga ansvarighet till mer än hälften måste tagas i anspråk för täckande av föreningens skulder samt bristen icke blivit fylld inom tre månader efter det stämma därom erhållit meddelande.

Träder föreningen i likvidation, äger styrelsen för Riksföreningen Jord åt Arbetslösa rätt att utse en likvidator att jämte de av stämman utsedda likvidatorerna delta i likvidationen.

§ 17.

Disposition av tillgångar vid likvidation eller upplösning.

Beträffande dispositionen av föreningens behållning i händelse av likvidation och upplösning skall gälla att, sedan föreningens skulder blivit guldna och sedan till medlemmarna återburits deras insatser, det eventuellt överstigande beloppet av behållningen skall överlämnas som gåva åt Riksföreningen Jord åt Arbetslösa, eller om denna förening tidigare blivit upplöst, till Kungl. Maj:t att användas för syften för vilka Riksföreningen Jord åt Arbetslösa verkat.

§ 18.

Twistemål.

Skulle mellan föreningen och styrelsen eller ledamot härav eller medlem i föreningen eller mellan föreningen och Riksföreningen Jord åt Arbetslösa uppkomma tvist, skall den avgöras av skiljemän enligt därom gällande lag.

§ 19.

Övriga stadganden.

I övrigt skall gällande lag om ekonomiska föreningar lända till efterrättelse.

År 1933 den 4 november beviljade Överståthållareämbetet registrering av Egen Jord, ekonomisk förening m. b. p. a.; betygas. Stockholm i Överståthållareämbetets kansli som ovan.

Ex officio *E. Fries.*

Bil. 3.

[Egen jord, ekonomisk förening m. b. p. a.]

Instruktion med reglementariska föreskrifter rörande verksamheten.

Antagen av »Egen Jord, ekonomisk förening m. b. p. a.» den 18 november 1933. Godkänd av statens egnahemsstyrelse den 15 december 1933.

Allmänna bestämmelser.

§ 1.

I detta reglemente omförmäld jordförmedlings- och jordanskaffningsverksamhet avser att i nedan angiven ordning underlätta för härtill lämpliga personer att 1) förvärva tjänlig jord till a) bildande av jordbruksegnahem eller b) utveckling av ofullständiga jordbruk eller c) bildande av bostadssegnahem samt 2) frilösa arrendejordbruk huvudsakligen av den storlek, att egnahemslån kan ifrågakomma för arrendejordbrukets förvärvande.

§ 2.

Jord, som ifrågasättes till användning för något i § 1 angivet ändamål, bör med hänsyn till jordmån, läge, avsättningsförhållanden, jordpris och andra på frågan inverkan omständigheter antagas kunna tjänligen användas för ändamålet.

Därest fråga är om till nyodling ifrågasatt jord, bör med särskild uppmärksamhet tillses, att sådan jord är odlingsvärd och kan odlas för rimliga kostnader.

Egendom med tillräckliga, i gott stånd varande byggnader, och för större jordbruk särskilt lämplig jord och ägofigur bör ej, utan synnerliga skäl, genom här avsedd verksamhet styckas i annan mån än beträffande sådan del, som utan olägenhet för egendomens rationella drift kan avskiljas och i övrigt lämpar sig för egnahemsändamål.

§ 3.

I den mån jordförmedlings- och jordanskaffningsverksamheten avser jordbruksegnahem, bör eftersträvas, att sådan brukningsdel blir av den storlek, att bärkraftigt jordbruk uppstår, varå brukaren med familj erhåller full bärgning och sysselsättning. Förutom härför erforderlig areal åker eller odlingsjord bör brukningsdel, där så kan ske och ortens förhållanden det påkalla, tilläggas skogs- och betesmark i huvudsak för husbehov av bränsle och gagnvirke samt för erforderligt bete å härför lämplig mark.

Där sådant betingas av särskilda omständigheter, må verksamhet dock avse egnahemslägenheter av mindre storlek, avsedda till hantverkar- eller arbetarsmåbruk, trädgårdsbruk eller dylikt.

Ofullständiga jordbruk, som huvudsakligen på grund av ringa areal åker, kultiverad betesmark eller för dessa ändamål lämplig oodlad jord icke giver brukaren erforderlig utkomst av jordbruket, må genom här avsedd verksamhet kunna tilläggas ytterligare jord, så att jordbruket därigenom når om möjligt den storlek, som avses i första stycket.

§ 4.

Jord, som tillhandahålles genom ifrågavarande verksamhet, bör upplåtas till sådant pris, och under sådana villkor i övrigt, att tillträdarens kostnader för förvärvet och vad därmed sammanhänger icke blir högre, än att företaget bör av honom i fortsättningen kunna genomföras.

§ 5.

Den, som köper jord av eller genom föreningen, bör inträda som medlem i föreningen med minst en insats, och den, som säljer jord och av styrelsen prövas lämplig som medlem i föreningen, bör likaså ingå som medlem i denna med minst en insats.

Jordanskaffning.

§ 6.

Jordköpet sker av »Egen Jord, ekonomisk förening m. b. p. a.», efter beslut av dess styrelse i samråd med statens egnahemsstyrelse och respektive hushållningssällskaps egnahemsnämnd. Sedan statens egnahemsstyrelse godkänt köpet, lagfäres den inköpta egendomen i föreningens namn.

§ 7.

Styckning och försäljning skall ske enligt plan, som godkännes av egnahemsstyrelsen. Innan sagda plan fastställts, må icke föreningen avyttra någon del av fastigheten eller avverka skog å densamma över husbehovet. Förslagets genomförande omhänderhaves av föreningens styrelse, under tillsyn och kontroll av egnahemsstyrelsen.

§ 8.

Föreningens styrelse ordnar lån för de nya lägenheterna i främsta rummet genom hushållningssällskapens egnahemsnämnder.

§ 9.

Vid uppgörande av försäljningsplan må föreningen icke beräkna sig större förmedlingsprovision än högst 5 procent i administrationskostnader samt kostnader för styckning, räntor och egendomens skötsel tills den blivit i sin helhet såld.

Föreningen äger försälja del från det inköpta området, för så vitt försäljningspriset icke med mera än 10 procent över- eller understiger det enligt försäljningsplanen bestämda salupriset; är avvikelser större, skall beslut om försäljningen i fråga underställas egnahemsstyrelsen.

Jordköparna.

§ 10.

Till försäljning avsedda jordområden erbjudas i främsta rummet medlemmar av Riksföreningen Jord åt Arbetslösa eller dess underavdelningar.

Jordsökande bör vara svensk medborgare, minst 21 år gammal och hava gjort sig känd för sparsamhet, nykterhet och hederlig vandel samt prövats äga goda personliga förutsättningar för genomförande av det företag, som avses med jordförvärvet.

Vid bedömning av jordsökandes lämplighet, därvid även hustruns förutsättningar noga uppmärksammas, bör hänsyn ock tagas till sökandes behov av bistånd för jords anskaffande och hans möjligheter att med till buds stående hjälpmedel bilda ett sådant jordbruk, att han erhåller nöjaktig försörjning.

Då fråga är om förvärv av jord till bildande av nytt jordbruk å obruten mark, bör jordsökandes lämplighet prövas med särskild noggrannhet.

Jordsökande bör i den mån möjligt vara förtrogen med förhållandena i den landsända, där jord åt honom överlämnas.

§ 11.

För undvikande av spekulation i förvärvad jord och för fortbestående stöd åt och kontroll av de nya småbruken förpliktigas köparen i köpekontraktet bl. a.:

- 1) att föra av föreningens styrelse föreskrivna räkenskaper och rapporter;
- 2) att icke utan samtycke av föreningens styrelse inom tio år sälja sin fastighet;
- 3) att vara medlem av föreningen så länge han besitter fastighet, som han köpt av eller genom föreningen; samt
- 4) att i tio års tid vara medlem av Riksföreningen Jord åt Arbetslösa eller någon av dess underavdelningar, för så vitt riksföreningen icke tidigare blivit upplöst.

Till garanti för uppfyllandet av ovasagda förpliktelser intecknar för-

eningen i varje försåld fastighet en skuldsedel intill 25 procent över fastighetspriset, vilken skuldsedel löper räntefritt för den ursprungliga köparen eller hans arvingar, men gäller till kapital och ränta för eventuella nya köpare.

§ 12.

En effektiv kontroll av de nya fastigheternas skötsel bör anordnas av styrelsen, och undfås statsunderstöd för denna verksamhet, bör planen för kontrollen godkännas av egnahemsstyrelsen.

§ 13.

I samarbete med hushållningssällskapen och jordbrukets specialföreningar skall styrelsen vägleda och stödja dem, som erhållit jord genom föreningen, ävensom främja dessas anslutning till ortens jordbruksekonomiska sammanlutningar. Erhålles statsunderstöd för denna vägledande och stödjande verksamhet, skall planen för densamma godkännas av egnahemsstyrelsen.

Statens kontroll.

§ 14.

Föreningens verksamhet och vad härmed sammanhänger står under ledning, uppsikt och kontroll av statens egnahemsstyrelse, som jämväl äger att beträffande sagda verksamhet till efterrättelse meddela föreskrifter och anvisningar samt erhålla omedelbar tillgång till samtliga verksamheten berörande räkenskaper och handlingar ävensom bekommande av redogörelse över verksamheten, som skola lämnas enligt denna instruktion eller av statens egnahemsstyrelse meddelade särskilda föreskrifter.

Till egnahemsstyrelsen skall insändas uppgift om namn, titel och adress å de av föreningen utsedda ledamöterna av styrelsen, suppleanterna och revisorererna.

§ 15.

En å statens vägnar av egnahemsstyrelsen utsedd ledamot i föreningens styrelse äger deltaga i överläggningarna men ej i besluten.

Denna ledamot skall i god tid kallas till varje sammanträde.

Ledamoten äger att, där fattat beslut icke överensstämmer med hans uppfattning, få denna avvikande mening antecknad i protokollet.

Ledamoten skall årligen före den 1 mars till egnahemsstyrelsen inkomma med berättelse över fullgörandet under nästföregående år av sitt uppdrag, därvid bland annat skall uppgivas, vilka sammanträden som bevisats, i vad hänseende avvikande mening av honom antecknats till protokollet, huruvida erinringar i övrigt äro att framställa mot föreningens verksamhet ävensom vad ledamoten över huvud taget finner vara av beskaffenhet att böra meddelas egnahemsstyrelsen.

I övrigt skall ledamoten under verksamhetsårets gång till egnahemsstyrelsen ofördröjligen anmäla, om han finner något förefalla i föreningens verksamhet, som strider mot gällande bestämmelser eller icke överensstämmer med en sund utveckling av egnahemsrörelsen, varjämte han skall ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som egnahemsstyrelsen kan finna nödigt för honom utfärda.

Den för statens räkning utsedda ledamoten äger att av föreningen åtnjuta ersättning till belopp, som i brist av åsämjande bestämmes av egnahemsstyrelsen.

§ 16.

Ett av egnahemsstyrelsen tillsatt ombud (*granskningsombud*) skall äga å statens vägnar deltaga i granskningen av föreningens räkenskaper och förvaltning.

Granskningsombudet skall deltaga i den årliga revisionen samt äger att när som helst under verksamhetsåret inventera föreningens tillgångar och granska styrelsens böcker och andra handlingar.

Granskningsombudet äger rätt att, där han ej biträder vad revisorerna i övrigt anföra i sin berättelse, få denna avvikande mening antecknad i revisorernas berättelse.

Granskningsombudet skall årligen, senast fjorton dagar efter det revisorernas berättelse avgivits, till egnahemsstyrelsen inkomma med redogörelse över fullgörandet av sitt uppdrag samt skall i övrigt dels till egnahemsstyrelsen ofördröjligen anmäla, om han finner något förefalla i föreningens verksamhet, som strider mot gällande bestämmelser eller eljest icke överensstämmer med en sund utveckling av egnahemsrörelsen, dels ock ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som egnahemsstyrelsen kan finna nödigt för honom utfärda.

Granskningsombudet äger rätt att av föreningen åtnjuta ersättning till belopp, som i brist av åsämjande bestämmes av egnahemsstyrelsen.

§ 17.

För föreningens verksamhet skall föras särskilda räkenskaper.

Ändringar i eller tillägg till instruktionen.

§ 18.

Ändringar i eller tillägg till instruktionen kan ske endast å föreningsstämma och äro ej giltiga med mindre statens egnahemsstyrelse härtill lämnat sitt godkännande.

Bil. 4.

Kostnadsplan för organisationsverksamheten.

Med ledning av de redan i huvudsak organiserade länsföreningarna för Stockholms stad och län samt för Västernorrlands län, ävensom med ledning av utgifterna för det förberedande upplysningsarbetet i ett tiotal övriga län, räknar riksföreningen Jord åt Arbetslösa med en organisationskostnad enligt efterföljande uppställning.

Med hänsyn till nödvändigheten av ett intimt samarbete de olika länsföreningarna emellan samt mellan riksföreningen och länsföreningarna bör hela landet snarast möjligt organiseras i läns- och lokalföreningar. De lokala föreningarna äro nödvändiga för att på ort och ställe pröva de jordsökandes lämplighet och de särskilda betingelserna för självförsörjning inom jordbruket. En av riksföreningens grundprinciper är också att så vitt möjligt är placera de jordsökande arbetslösa å den ort, där de höra hemma, och således äro förtrogna med förhållandena i landsändan i fråga. Framförallt är det nödvändigt att i första hand organisera sådana län, där arbetslösheten är störst bland såväl industri- som jordbruksarbetarbefolkningen.

Vid uppgörandet av följande organisationsplan har hänsyn icke blott tagits till officiella uppgifter om arbetslöshetens omfattning utan jämväl även till den hittills förda omfattande skriftväxlingen med arbetslösa jordsökande samt andra för vår verksamhet intresserade personer i olika delar av landet.

Organisationskostnadernas fördelning.

Uppsala län	kronor	400
Södermanlands län	»	400
Östergötlands län	»	600
Jönköpings län	»	600
Kronobergs län	»	800
Kalmar läns bägge hushållningssällskaps områden	»	700
Gotlands län	»	400
Blekinge län	»	400
Kristianstads län	»	600
Malmöhus län	»	800
Hallands län	»	500
Göteborgs och Bohus län	»	900
Älvsborgs läns bägge hushållningssällskaps områden	»	700
Skaraborgs län	»	600
Värmlands län	»	600
Örebro län	»	500
Västmanlands län	»	500
Kopparbergs län	»	800
Gävleborgs län	»	600
Jämtlands län	»	800
Västerbottens län	»	900
Norrbottnens län	»	900
För återstående organisationsarbeten i Stockholms stad och län samt Västernorrlands län	»	1,000
Summa kronor		15,000

Bil. 5.

Inkomst- och utgiftsstat för Riksföreningen Jord åt Arbetslösa budgetåret 1 juli 1934—30 juni 1935.

Organisationen.

Inkomster:	Utgifter:		
Statsbidrag	kr. 15,000	Organisationsomkostnader	kr. 15,000
<i>Den centrala verksamheten.</i>			
Statsbidrag	kr. 8,000	Expeditionsomkostnader	kr. 1,000
Medlemsavgifter	» 8,000	Hyra	» 1,200
Brist att täckas genom gävomedel	» 5,000	Arvode för verkst.-led., kassaförvaltaren o. styrelsen, medlemmar och resekostnader	kr. 3,500
		Sekreterarens lön	» 4,800
		Kontorsbiträdets lön	» 1,200

Inkomster:

Utgifter:

	Instruktions- och upp- lysningsverksam- heten.	
	Sekreterarens resor	1,500
	Arvode o. resekostn. för sakkunniga ...	3,000
	Arvodet och rese- kostn. för lokala ombud	3,500 » 8,000
	Trycksaker	» 1,000
	Diverse omkostnader	» 300
Kr. 21,000		Kr. 21,000

Kursverksamheten.

Statsbidrag	kr. 15,000	Tre kurser à 5,000	kr. 15,000
-------------------	------------	--------------------------	------------

Bil. 6.**Kurser för jordsökande arbetslösa.**

Kurserna avse att ge en orienterande och väckande undervisning i vissa ämnen som äro av särskild betydelse för småbruket, samt att pröva kvalifikationerna hos de jordsökande. Kursernas längd tänkas förslagsvis bli en månad.

De ämnen, som vid kurserna skulle ifrågakomma, kunna uppdelas dels i sådana, som ha ett mera allmänt bildningssyfte, ehuru även i fråga om dessa tyngdpunkten skulle läggas på tillämpningen, dels i sådana ämnen och frågor, som ha en direkt praktisk innebörd i fråga om jordbruksarbetet och kursdeltagarna.

Till den förra gruppens ämnen borde höra svenska språket, räkning, medborgarkunskap och nationalekonomi. I svenska språket skulle därvid ingå icke endast vissa skriv- och uppsatsövningar utan också speciellt övningar att skriva ansökningar, att avge redogörelse för ett jordbruks ställning och ekonomiska förhållanden m. m. I räkning borde på liknande sätt förutom vissa elementära räknemetoder behandlas problem, som visa priser, jordbruksgeometriska frågor m. m. I nationalekonomi borde förutom vissa grundläggande frågor rörande prisbildning m. m. behandlas sådana saker, som röra jordbrukets allmänna läge och förutsättningar, frågor rörande jordbrukets marknadsförhållanden, organisationen och samarbetet. I samband härmed borde ock en redogörelse lämnas för riksföreningens verksamhet, organisation och syfte samt samarbetet mellan föreningen och dess jordsökande medlemmar.

Till de ovannämnda praktiska ämnen, som borde ingå i kursen, skulle räknas den speciella jordbruksekonomien, utfordringlära, gödsellära, jordbruksbokföring och ett antal föreläsningar i bankkunskap. De senare skulle därvid särskilt taga sikte på spörsmål, som kunna antagas bli av betydelse för kursdeltagarna, exempelvis frågor rörande inteckning, växlar, ränta m. m.

Då meningen med ifrågavarande instruktionskurser icke är att ge någon som helst uttömmande lantbruksundervisning, och då vidare en praktisk erfarenhet inom jordbruket förutsättes hos kursdeltagarna, skola de praktiska ämnena endast åsyfta att öka insikten på de punkter, som äro av särskild betydelse och där enligt erfarenhet en bristande insikt oftast förekommer. Ur denna synpunkt böra de anförda praktiska ämnena särskilt bedömas.

Sammanlagt borde antalet lektioner per dag för ovannämnda praktiska och teoretiska ämnen sättas till högst fem timmar.

Vid sidan av de nämnda praktiska och teoretiska ämnena skulle som regel varje dag några timmar, förslagsvis fyra, ägnas åt ett praktiskt arbete av allmännyttig art eller av betydelse för kursdeltagarnas kommande verksamhet som jordbrukare. Demonstrationer av skilda jordbruk, jordbrukets binärningar och trädgårdsskötsel i trakten av skolan borde därvid ingå i dessa timmar. Slutligen skulle ock varje vecka en eller ett par diskussioner anordnas i för kursdeltagarna betydelsefulla frågor. Och är det förhoppningar om, att som inledare av dessa diskussioner sakkunniga personer inom riksföreningen skola ställa sig till välvilligt förfogande.

Ämnena skulle alltså enligt ovanstående bli följande:

	Antal veckotimmar
Teoretiska ämnen:	
Svenska språket	3
Medborgarkunskap	2
Räkning	4
Nationalekonomi	3
Jordbruksekonomi	5
Jordbrukstekniska ämnen:	
Husdjurens skötsel och utfodring	4
Gödsellära	4
Bokföring	4
Bankkunskap o. d.	1
	30
Praktiskt arbete per dag 4 timmar, undantagandes lördagar 2	22
En à två diskussioner per vecka	3

Kostnaderna för en månadskurs av angivet slag torde för 40 kursdeltagare kunna beräknas till nedanstående belopp:

Inackordering (bostad, mat, lokaler) à 70 kronor per kursdeltagare	kronor 2,800
Lärlöner, arvode o. d.	» 1,800
Diverse utgifter	» 400
	Summa 5,000

Fördelas ovannämnda summa 5,000 kronor på antalet kursdeltagare blir utgiften per deltagare 125 kronor. Kan man med denna utgift i någon mån åstadkomma ett bättre urval av de personer, som riksföreningen kommer att understödja, och även i någon mån öka insikten och ansvarskänslan hos dessa personer, torde nämnda utgift vara väl motiverad.